

Ezechiël 47:1-12 – SPRING! Dromen van een nieuwe lente (1)

- Lezing: Ezechiël 47:1-12

47¹Toen bracht de man mij terug naar de ingang van de tempel. Daar zag ik water onder de drempel van de tempel vandaan komen. Het stroomde naar het oosten, want de voorkant van de tempel lag op het oosten. Het water liep van onder de rechter buitenmuur van de tempel, ten zuiden van het altaar, naar beneden. ²Hij nam mij door de noordpoort mee naar buiten en we liepen buitenom naar de oostelijke buitenpoort. Daar zag ik het water aan de rechterkant eruit sijpelen. ³Met een meetlint in zijn hand ging de man naar het oosten, en hij mat 1000 el. Daar liet hij mij door het water waden: het water kwam tot mijn enkels. ⁴Hij mat nog eens 1000 el en liet me weer door het water waden: het water kwam tot mijn knieën. Hij mat nog eens 1000 el en liet me er weer door waden: het water kwam tot mijn heupen. ⁵Hij mat nog eens 1000 el en toen was het water een rivier waar ik niet doorheen kon waden. Het water stond zo hoog dat je er alleen in zwemmen kon, het was een ondoorwaadbare rivier. ⁶De man zei tegen mij: 'Zie je dat, mensenkind?' en hij liet mij terugkomen op de oever van de rivier. ⁷Toen ik weer terug was, zag ik op de oevers van de rivier aan weerskanten heel veel bomen.

⁸Hij zei tegen mij: 'Dit water stroomt door de oostelijke landstreek, dan naar beneden de Jordaanvallei in, en mondt uit in de Dode Zee. Wanneer het de zee in stroomt wordt het water daar zoet. ⁹Het zal er wemelen van levende wezens, overal waar de rivier stroomt komt leven, er zal vis zijn in overvloed. Als dit water in de Dode Zee aankomt wordt het water daar zoet; overal waar de rivier stroomt komt leven. ¹⁰Van Engedi tot En-Eglaim zullen er vissers staan, en er zullen droogplaatsen voor netten zijn. Er zullen talrijke vissen zijn van allerlei soort, net als in de Grote Zee. ¹¹Alleen de moerassen en de poelen worden niet zoet, daar blijft het water brak. ¹²Aan weerskanten van de rivier zullen allerlei vruchtbomen opkomen, waarvan de bladeren niet zullen verwelken en de vruchten niet zullen opraken; elke maand zullen ze vrucht dragen. Het water stroomt immers uit het heiligdom. De vruchten zullen eetbaar zijn en de bladeren geneeskrachtig.'

Preek

Oudejaarsdag

Lieve mensen,

We hebben uitbundig Kerst gevierd. God is in onze wereld gekomen. Een wonder van de bovenste plank. Ik vind dat zo onvoorstelbaar groots. Dat God geen afstand houdt. Maar echt met huid en haar onderdeel wordt van ons leven.

Ezechiël mocht daar al iets van proeven. Dat God dat zou doen. Hij profeteerde in een tijd dat er veel ellende was. Het volk van God was in ballingschap. Dat is letterlijk ellende. Ellende, daar zit het woord 'land' in. Je bent uit je land. Je mist je bestemming. Daar hangt ook weer het woord 'zonde' mee samen. Dat betekent toch ook dat je je bestemming mist.

En God lijkt zich te hebben teruggetrokken. Het land ligt er verlaten en verwoest bij. De tempel is een puinhoop. En vreemde volken hebben de boel overgenomen. God had al gezegd dat dat zou gebeuren. *Als jullie zo doorgaan, dan wordt deze aarde een hel. Dan gaat het kapot en dan vind je steeds minder sporen van Mij.* Dat was de profetie en dat is gebeurd.

Als God niet komt wonen in onze wereld. Als Hij zich terugtrekt. Dan gaat de boel echt naar de Filistijnen. Ezechiël mag echter ook profeteren dat God niet op afstand *blijft*. Je leest over God die terugkeert in de tempel in hoofdstuk 43.

Slide ¹Toen nam de man mij mee naar de oostpoort. ²En daar, vanuit het oosten, zag ik de God van Israël in zijn majesteit verschijnen, met een geluid als het gebulder van de zee, en de aarde straalde ervan. ³Wat ik zag, leek op wat ik had gezien toen ik de verwoesting van de stad zag, en op wat ik had gezien bij het Kebarkanaal, en ik wierp me voorover op de grond. ⁴De stralende verschijning van de HEER ging door de oostpoort de tempel binnen. ⁵Toen hief een geest mij op en bracht me naar de binnenhof, en ik zag dat de tempel vol was van de majesteit van de HEER.

God gaat weer wonen te midden van zijn volk. En dat is wat we met Kerst dus vierden. En dan gebeurt er wat. Er ontstaat een rivier. Gods levende water gaat de wereld overstromen. Wat opvalt is, dat de rivier vanuit de tempel naar het Oosten stroomt.

Slide

Ten oosten van Jeruzalem. Dat is het rode gedeelte op de kaart. Dat is land waar geen leven mogelijk is. Daar is de woestijn van Juda. Dor. Droog. Dat is waar David zijn psalm 63 dichtte. Die we net zongen. En weet je: onze wereld lijkt op die woestijn. In ieder geval heel wat van onze wereld. Alsof God zich teruggetrokken heeft.

Er is weer oorlog op ons continent. Maar als je verder in de wereld kijkt. Wat zijn er veel conflicten over land, over invloed, over religie, over verkiezingsuitslagen. Zoveel slachtoffers van zinloos geweld. Er is gigantische inflatie en de kloof tussen arm en rijk wordt alleen maar groter. En dan hebben we het nog niet eens over andere landen buiten Europa, waar de geldontwaarding nog veel harder toeslaat. Er zijn protesten. De toon verhardt. Polarisatie. Er wordt niet echt naar elkaar geluisterd.

Het klimaat gaat naar de knoppen en met name de rijke landen stellen noodzakelijke maatregelen uit. We horen van extreme droogte of juist onvoorstelbare overstromingen. Uitersten in weersomstandigheden eisen overal mensenlevens. De jaaroverzichten van nieuwsprogramma's laten een weinig rooskleurig beeld zien. Chuang Ming Ong heeft het in het NRC in één tekening proberen te vatten.

Slide:

En in onze persoonlijke levens? Er zijn van de zomer veel mensen overleden in onze gemeente. Het verdriet en de rouw hakken er diep in. Mensen werden ziek, raakten in een depressie, relaties gingen stuk en Corona heeft voor sommigen onder ons blijvende en diepgaande gevolgen. En dat geldt ook voor ons als kerk. Soms missen we zomaar mensen, die we sinds de kerk weer open is niet of maar mondjesmaat meer verwelkomen in de kerk. We leven in de woestijn.

En natuurlijk, in de woestijn van Juda zijn er oases. Ook in de wereld, in ons persoonlijke leven en in de kerk gebeuren mooie dingen. Hoopvolle akkoorden werden gesloten. De weg tot genezing werd ingeslagen en rondom ziekte en sterven gebeurden ook mooie dingen. Jongeren beleden hun geloof in een feestelijke buitendienst. Huwelijken zijn gesloten en gezegend, kinderen gedoopt. Er is veel betrokkenheid in de kerk. En ten oosten van Jeruzalem heb je ook nog eens de Jordaanvallei. Een vruchtbaar gebied vol zegen. Sommigen van ons ervaren het leven zo. Voorspoed, verbinding, liefde en ruimte. Niet iedereen ervaart een woestijn in zijn leven. Mogelijkheden liggen voor je en het leven lacht je toe.

Toch, ook dan: waar leidt het allemaal toe? De Jordaan mondt uit in de Dode Zee. Eeuwenlang stromen er miljoenen liters gezond water door de rivier. Maar het leven slaat er uit zodra het in de Zoutzee belandt. Heel wat mensen ervaren zinloosheid. Deze wereld lijkt een gesloten systeem dat zijn houdbaarheidsdatum nadert. En God? Waar is Hij te vinden?

In *die wereld* hebben wij Kerst gevierd deze week. Gevierd dat God niet op afstand bleef. Maar zich mengt in onze sores. Dat geeft hoop. We hebben zijn ontferming zo nodig. Zo nodig. En God weet dat. Dat het zonder Hem niks wordt. God komt je oneindig tegemoet.

Vanavond danken we voor alle mooie momenten. Voor zegen, die we mochten ervaren. En we bidden om zijn nabijheid. Dat Hij er bij mag zijn in deze wereld, in onze levens, in de kerk. En morgen? Morgen zullen we zien wat Gods aanwezigheid doet. Hoopvol kunnen we het oude jaar uit en het nieuwe in. Want met Kerst kwam God in jouw en mijn wereld om er nooit meer weg te gaan. Dat brengt enorm veel teweeg. We gaan het zien.

Amen

Nieuwjaarsdag

Lieve mensen,

Gisteravond hadden we dezelfde lezing. En hebben we vooral gekeken naar waar die rivier naar toe stroomt. Ten oosten van Jeruzalem ligt namelijk een woestijn.

Slide:

Dor, droog land. We hebben onze wereld van nu vergeleken met die woestijn. Als je naar de nieuwsoverzichten kijkt, dan is er soms weinig van God te vinden. Zo lijkt het. Hooguit af en toe een oase. En je persoonlijke leven kan voelen als de Jordaanvallei. Groen en bloeiend. Maar als je even

buiten je bubbel kijkt weet je, dat dat lang niet voor iedereen geldt. Integendeel. Onze wereld als woestijn dus.

En in *die* wereld komt God. Met Kerst vierden we dat. God komt om hier nooit meer weg te gaan. Wat heeft dat voor effect? Nou, dat mag Ezechiël zien in ons hoofdstuk. Want zelfs in de woestijn ontstaat een nieuwe lente. En hoe!!

Ons jaarthema dit seizoen is: SPRING!

Slide:

En op deze Nieuwjaarsdag beginnen we te dromen van een nieuwe lente. Want wat Ezechiël ziet is een bron. Een kleine bron. Normaliter weet je: één bron, als daar water uit stroomt, dan wordt het, hoe verder je van die bron komt, steeds minder. De droge grond absorbeert het water. En voor je het weet staat een bedding droog. Zeker in het Midden Oosten. En zeker ook als je ziet, welke kant het water op stroomt. Namelijk richting de woestijn.

Maar Ezechiël moet het water gaan meten. De diepte van de stroom gaan peilen. En het is onvoorstelbaar. Vijfhonderd meter van de bron is het tot aan zijn enkels. Weer vijfhonderd meter verder komt het tot aan zijn knieën. En één kilometer daar weer vandaan kun je de stroom alleen maar zwemmend oversteken. Zoveel wint het water aan diepte. De bron droogt niet op! Het water verdwijnt niet! Nee, het water wast. In twee opzichten trouwens, maar daar kom ik zo op terug. Het water wast, allereerst in de betekenis van: het wordt meer. Leven in de woestijn. Want dat is toch wat het water betekent. Leven! Groei! Je ziet het ook gebeuren! Want als Ezechiël die zelfde twee kilometer naar de stad terugkeert, ziet hij de vruchtbomen. Zo snel wordt die kleine bron tot een oase van leven. De woestijn komt tot bloei. Zoals God eens beloofd had.

Ja, en het wordt nog bijzonderder. Want als er één plek op de wereld is, waar je Godverlatenheid ervaart. Waar je de gevolgen ziet van de zonde. En van Gods woede daarover. Als er één plek op de

wereld is, waar je kan zien hoe dood dood kan zijn. Dan is dat de Dode zee. Erger dan een woestijn. Zo troosteloos en uitzichtloos. Diep droef maanlandschap. De vieze walmen van de zoute zee stinken je tegemoet. De geur van verderf. En als je het aandurft in het water te drijven. Dan moet je niet toevallig een beetje van dat water binnenkrijgen. Een beter braakmiddel is er niet. Vergiftigend. Je kunt het geen water noemen. En de Jordaan kan er eeuwen in, eeuwen uit instromen. Maar het zout verstikt elk leven. Zwavel. De hel op aarde. Brandplek van Gods toorn. En juist die kant stroomt het water op. Richting de Dode zee. Richting de streek die omgekeerd is door Gods woede. Zou ook dit water vanuit Jeruzalem. Zou ook dit water verstikt worden door de Zoutzee?

Maar nee, het ongelooflijke gebeurt. Het water, de stroom is zo krachtig. Opgestuwd door de wind van de Geest. Zo krachtig, dat het de dood en het verderf laat verdwijnen. Wat de Jordaan in geen eeuwen gelukt is, lukt deze rivier wel! Deze stroom van levend water. De plek waar Gods toorn tastbaar was. De plek, waar geen leven mogelijk leek. Die plek wordt tot een paradijs. Vis en vruchtbomen. Langs de dode zee worden visnetten gedroogd. Dat slaat helemaal nergens op in de oren van een Jood. Maar hier ziet Ezechiël, dat dat wel zal gebeuren. Hoe kan dat toch? Hoe kan het, dat dit water krachtiger, sterker is dan Godverlatenheid?!? Hoe kan het, dat dit water de ellende wegspoelt?

Nou, dat kan om wat er staat in het eerste vers. Dat kan, omdat het water stroomt langs het altaar. Dat is niet helemaal goed vertaald in onze vertaling, want daar moet wel degelijk staan dat het vlak langs het altaar stroomt. Het brandofferaltair is dat. En dat is bepalend. Die plek, waar elke dag geofferd werd voor de zonden. Waar de toorn van God ontbrandt in het verschroeide vlees, zo zou je kunnen zeggen. De plek waar Gods liefde wordt afgedwongen. Daar stroomt het water langs. En van daar uit stroomt het de wereld in. Daar krijgt het water zijn stuwkracht. En wordt het zo sterk, dat het Gods toorn weg-wast. Het altaar, waar voor de zonde wordt geboet. De bron van Gods liefde, zo zou je kunnen zeggen. Het is Gods liefde, die sterker is dan zijn toorn. Het is Gods leven, dat sterker is dan de dood. Je leven wordt genezen. Bomen groeien met genezende kracht. En met vruchten, die voor eeuwig voedzaam zijn. Dat is dus wat er gebeurt, als God komt wonen onder de mensen. Zelfs de meest troosteloze bende, zoals de Dode zee en omgeving. Het wordt een oase om tot rust te komen. En er zit leven in!

En ja, als je dan dat doortrekt naar dat moment. Dat moment, dat God écht kwam wonen onder de mensen. Dan zie je, dat het waar wordt. Het begint heel klein. Betlehem. Een bronnetje van niks. Moet dat wat worden? Zo'n klein kind in de kribbe. Moet dat wereldwijde impact hebben? De Joden weten uit ervaring, dat zo'n minimale bron snel uitdroogt. Maar wat hebben ze het mis. Want de Heer Jezus laat zien, hoe Hij de wereld radicaal wil veranderen. Hij verkondigt het evangelie. Juist aan de mensen, die het hard nodig hebben. De zondaars. Hoeren en tollenaars. Hij aanvaardt ze. En Hij geneest. Hij geneest verbroken verhoudingen. Hij geneest de gevolgen van de zonde. Blinden worden ziende. Lammen leren lopen. Helend gaat de Heiland rond. De liefde van Jezus overwint de ellende. Overwint de gevolgen van de zonde. Dat deze wereld vaak niet meer dan een woestijn is. De hel op aarde. Jezus komt en zijn liefde is sterker! Want 33 jaar later wordt er een altaar opgericht. Golgota. Het ultieme brandofferaltair. En van daar uit krijgt Gods liefde een stuwkracht. Niet te geloven! Wat klein begint wordt wereldwijd verkondigd. Gods helende liefde bereikte ook jouw geschonden hart. En vandaar uit mag het ook verder in deze wereld.

We zien de gevolgen van de zonde om ons heen. De macht van het kwaad lijkt oneindig. Op tal van manieren worden we daarmee geconfronteerd. Maar het is juist deze wereld waar God wil wonen. Waar Jezus een boodschap aan heeft. En juist als jij gewassen bent door het water van Gods liefde.

Als jij aangeraakt bent door de Geest. Juist door jou wil de Heer zijn liefde ook kwijt. Dat zegt Jezus toch ook zelf! We stonden er vorige dienst over het jaarthema bij stil. *Laten we nog even lezen Johannes 7 vers 37-39*. De stroom van Jezus' liefde neemt je mee. En wil jou ook gebruiken om weer verder te komen. Je mag het leven delen. Hier, in Rotterdam. Je mag mensen tot bloei laten komen. Een nieuwe lente voor onze stad. Gewoon, in aandacht, brood, een luisterend oor en begrip. De warmte van genade heel concreet. Je gaat het leven delen! Leven vol kiemkracht en groeimogelijkheden.

Lieve mensen, wat een geweldige gevolgen heeft het, dat God komt wonen onder de mensen. Ezechiël mag er iets van verkondigen. De gevolgen van de zonde worden overspoeld door de liefde van Jezus. Alle kwade machten worden teniet gedaan. Er is genezing van beschadigde emoties. En heling van gebroken verhoudingen. Zonde wordt vergeven! Gods liefde is groter dan zijn toorn. Zelfs een gebied als dat rond de Dode zee. Het komt weer tot leven. Allemaal dankzij het feit, dat God kwam. Zo mogen we in het Nieuwe jaar om ons heen kijken. Met andere ogen.

Ja, zo mogen we vooruit zien. Want de woorden van Ezechiël komen ook terug in het laatste Bijbelboek. Dat vertelt over de dag, dat God definitief onder de mensen komt wonen. En voor eeuwig de verhoudingen zal vernieuwen. Laten we aan het eind van de preek daarover lezen. *Openbaring 22: 1-5*.

Amen